

Sfp:s familjepolitiska program

För att Finland skall fortsätta vara ett levande och välmående land även i framtiden barn behövs fler barn. Familjepolitiken måste formars så att den uppmuntrar till föräldraskap i lägre ålder än nu och till fler barn per familj. Därför är arbetsmarknadsfrågor såsom minskande av snuttjobb en central del av familjepolitiken. Viljan hos unga att bilda familj ökar i takt med att samhället bättre beaktar familjers intressen och synpunkter.

Också småbarnsföräldrar skall kunna delta i både arbetslivet och samhällspåverkandet. Småbarnsföräldrars möjlighet till deltidarbete och förkortad arbetsvecka måste förbättras. Dagvården måste vara av så hög kvalitet att barnets välbefinnande är garanterat då föräldrarna arbetar. Det är viktigt att det finns tillräckligt med personal med lämplig utbildning och att grupperna inte är för stora.

Familjebegreppet bör vidgas. Uppfattningen om hur en kärnfamilj ser ut är speglar inte verkligheten idag. Det här måste man ta i beaktande också i lagstiftningen. Utöver olika familjemodeller vill sfp också inkludera far- och morföräldrar i familjebegreppet. Ur barnets synvinkel vore det fördelaktigt att så ofta som möjligt tillämpa ett brett familjebegrepp som kan anpassas efter den verkliga situationen som barnet lever i.

Särskilda åtgärder bör vidtas för att den växande gruppen barn med utländsk härkomst och deras familjer integreras i samhället. Fostran för större förståelse och insikt i olika kulturer och traditioner är viktigt.

Det är av allra största vikt att barn och familjer kan få stöd och hjälp genast då de har behov av det. Samarbetet mellan daghemmet, skolan och familjen är viktigt. Både i hemmet och i dagvården och skolan måste barn och unga ges ansvar för att lära sig att klara av situationer i vardagen och sysslor i hemmet. Dagvården och skolorna har ett ansvar för tidigt ingripande då tecken på barns illamående föreligger.

Barnpsykiatrin måste få ökade resurser. Ju tidigare ett barn som visar tecken på mentala problem får vård, desto större chanser har barnet att klara sig. Också

samhällsekonomiskt lönar det sig att ta itu med problemen i ett tidigt skede. Vården skall ges på barnets modersmål. I statsbudgeten bör det också i framtiden finnas ett eget moment för barnpsykiatri.

Omsorgen för barnens och familjernas psykiska hälsa borde få större resurser både i barn- och familjerådgivningen, elevvården i skolan och i barnpsykiatri. Stora förändringar i livet såsom det stora antalet skilsmässor i småbarnsfamiljer förutsätter större beredskap till exempel i skolan att stöda barn i svåra livssituationer. Uppskattningsvis så många som en tredjedel av barnen i städerna bor med en förälder. Dessa ensamma föräldrar, i många fall mammor, behöver lågtröskelstöd särskilt för hemmets vardagssysslor när barnen är små, samt stöd i fostringsansvaret då barnen är i tonåren. På det viset kunde man förebygga många svårigheter.

Ingen har rätt att förhålla sig likgiltig då den misstänker eller bevittnar att ett barn utsätts för mobbning, psykisk eller fysisk misshandel eller sexuellt utnyttjande. Mer samarbete behövs mellan polisen, socialarbete och skolan.

Trivsel och hälsosynpunkter måste få större betydelse i planeringen. Daghem, skolor, servicehem och vårdinrättningar bör inte tillåtas inom områden där trafiken eller andra föroreningskällor leder till förorenings- eller bullernivåer som överskrider de rekommenderade. Människor i alla åldrar skall kunna leva sida vid sida i samma stadsdelar, kvarter och byar. Samhällsplaneringen skall göra det möjligt för olika generationer att i vardagslivet komma i kontakt med varandra och motverka klyftor mellan olika grupper.

Familjepolitiska stöd

Alla barn skall ha rätt att vara hemma tills de fyllt ett år. Barn ska få lära sig att gå och tala i sitt eget hem. Den nuvarande föräldraledigheten tar slut när barnet är ungefär nio månader gammalt, och alla föräldrar har inte möjligheten att stanna längre hemma.

Förutsättningarna för att kombinera familje- och arbetsliv måste förbättras. Kostnaderna för föräldraledigheten bör fördelas jämnt mellan alla arbetsgivare. Då skulle kostnaden vara den samma för arbetsgivaren oberoende av om den anställda är man eller kvinna. Det skulle minska snuttjobben inom kvinnobrancher. Papporna bör uppmuntras att vara mer hemma då barnen är små.

Barnets rätt till båda sina föräldrar bör stärkas. Idag har enbart föräldrar som bor i samma hushåll rätt till föräldraledighet. Många som skulle vilja stanna hemma med sina barn är av ekonomiska orsaker tvungna att återgå till arbetet genast då föräldraledigheten tagit slut.

Hushållsavdraget har visat sig vara en lyckad reform. Utöver att ha skapat nya arbetsplatser har avdraget också avlastat många familjers vardag. Utvidgningen av hushållsavdraget så, att vuxna barn har rätt att köpa hushållsnära tjänster till sina föräldrar, var välkommen även med tanke på att familjebegreppet bör vidgas.

Barnbidraget är ett betydande stöd för många familjer. Kostnaderna är ofta störst med det första barnet, eftersom många större inköp görs då. Men barn kostar också mer ju äldre de blir och därför är dagens system där barnbidraget upphör vid 17 års ålder ologiskt.

Sfp anser att:

föräldrapenningsperioden bör förlängas så att alla barn får stanna hemma tills de fyllt ett år

kostnaderna för föräldraledigheten skall fördelas jämnt mellan samtliga arbetsgivare.

de byråkratiska kraven för pappamånaden bör minskas.

föräldrar som bor i annat hushåll skall ha rätt till både pappaledighet och föräldraledighet om båda föräldrarna så önskar.

förälder som bor i ett annat hushåll än barnet skall också ha rätt att stanna hemma med sjukt barn.

också föräldrar skall få köpa hushållsnära tjänster åt sina vuxna barn.

hemvårdsstödet skall höjas så att det är ett reellt alternativ för dem som vill ta hand om sina barn hemma.

barnbidraget skall betalas tills barnet fyllt 18 år samt knytas till levnadskostnadsindex. Dessutom bör bidraget vara störst för första barnet och inte tvärtom.

Den lägsta moderskapspenningen skall höjas till samma nivå som det lägsta arbetsmarknadsstödet

Flexibel dagvård utgående från familjens behov

Dagvårdssystemet måste göras mer flexibelt och utgå från familjernas behov. Många föräldrar vågar av rädsla för att förlora dagvårdsplatsen inte ge upp sin heldagsplats fastän de inte har behov av den.

Det råder en stor brist på behörig dagvårdspersonal i södra Finland, särskilt i huvudstadsregionen. Problemet måste snabbt få en lösning genom flera olika åtgärder. Den utlokaliserade utbildningen av daghemspersonal är viktig.

Dessutom måste kontakten mellan utbildningsenheterna och kommunerna förbättras. De studerande som får sin utbildning i svenskspråkiga

utbildningsenheter bör lockas att söka arbete i de svenskspråkiga kommunernas omsorgssektorer.

Sfp anser att:

den subjektiva rätten till dagvård bör bibehållas.

kommunerna bör erbjuda ett mångsidigt utbud av exempelvis halvdagsvård, öppna daghem eller parkverksamhet för de barn som inte är i behov av heldagsvård.

daghemmen i hela Svenskfinland skall ha tillgång till behörig personal.

en utlokaliserad barnträdgårdsläroutbildning behövs i södra Finland så länge brist på personal råder.

kontakten mellan utbildningsenheterna och kommunerna bör förbättras.

att dagvårdslagen revideras så att gruppstorleken definieras och principen om tidig fostran definieras införs i lagen

Våra barn förtjänar en utbildning av hög kvalitet

Inbesparingar i skolsystemet får inte ske på bekostnad av barnens välbefinnande. Timresurserna bör hållas på en nivå som garanterar en god undervisningsnivå. Stora skolklasser ökar oron i klassen. Inlärnings- och anpassningssvårigheterna ökar snabbt i grundskolorna. Dessvärre har resurserna för specialundervisning inte ökat i samma takt. Det finns en ständig brist på behörig personal; endast ca 30 procent av specialklasslärarna är behöriga.

En del av de ökade inlärnings- och koncentrationssvårigheterna i skolan beror på ändrade kostvanor hos eleverna. Läsk och godis bland annat från skolans automater har för många ersatt skollunchen från skolans kök som erbjuder mat med en komplett kostcirkel. Det finns ett uppenbart behov av att återgå till traditionella mellanmål i form av frukter och grönsaker.

Kreativa ämnen och motion i alla former bör få större utrymme i läroplanen. Dessa ämnen stöder barnets utveckling på många plan, men är viktiga också som ett avbrott från läsåmnena. Barnet uppmuntras till att motionera också på fritiden om det i skolan får bekanta sig med olika idrottsformer. Kreativa hobbyer stöder barnets utveckling och deltagande. Bibliotekstjänsterna bör formas så att de är lockande för barn och unga.

Sfp anser att:

resurserna för utbildning av speciallärare bör ökas, liksom antalet anställda speciallärare i kommunerna.

skolklasser i grundskolan inte skall ha över 25 elever.

godis- och läskautomater skall tas bort från grundskolorna och att man istället skall erbjuda eleverna en frukt om dagen.

Acceptera olika familjemodeller

Gränserna mellan generationerna har vuxit under de senaste decennierna. Det finns all orsak att på nytt vidga familjebegreppet.

Det får inte finnas någon skillnad mellan familjer med biologiska barn och familjer med adopterade barn. Föräldraskapet är precis lika värdefullt och innebär ett likadant ansvar i båda familjer. Idag är adoptivföräldrar och biologiska föräldrar inte jämlika vad gäller familjesociala förmåner.

Många ensamförsörjarfamiljer har det svårt ekonomiskt. Därför måste stöden för denna grupp höjas.

Mödrarrådgivningen i Finland omfattar 97 procent av mödrarna. Den är en fantastisk kanal att nå alla nya familjer. Trots att barnafödandet är en positiv händelse vore det bra att redan före födseln fundera på hur föräldrarna kunde se till barnets bästa vid en eventuell familjekris. Det är också viktigt att ordna och stärka papparådgivningen.

Det finns många olika familjemodeller, och samhället skall i alla lägen utgå från barnens välbefinnande och lika rätt till en trygg uppväxt.

Sfp anser att:

far- och morföräldrar skall få rätt att stanna hemma från arbetet med sitt sjuka barnbarn

adoptivföräldrar skall få samma rätt till föräldraledighet som biologiska föräldrar.

ensamförsörjarbidraget skall höjas och att kopplingen mellan barnbidragets ensamförsörjartillägg och utkomststöd slopas. Ensamförsörjarnas daghemstaxor skall vara lägre än tvåföräldrahushållens.

man redan inom ramen för mödra- och barnrådgivningen bör diskutera hur den nya familjen skall se till barnets bästa vid en eventuell familjekris och hur föräldraskapet skall skötas. Rådgivningen bör rikta sig till båda föräldrarna.

barnets ställning och välbefinnande bör alltid vara i centrum oberoende av familjemodell

Faror i barnens liv

Allt för ofta blir barnen en spelknapp i striden mellan föräldrar som skiljer sig. Den förälder som är ovillig till samarbete kan idag vinna fördelar. Processerna om verkställning av umgängesrätten till barnen är också för tidskrävande. Socialmyndigheterna bör vara snabbare i sin handläggning av utlåtanden samt vara opartiska i förhållande till föräldrarna. Kommunerna bör ställa till förfogande utrymmen där övervakade träffar mellan barn och föräldrar kan ske. Rättsprocesser som gäller vårdnad är känsliga för barnen. Målen kräver stor expertis av domarna som skall se till barnens intressen. Barnens åsikt måste höras på ett skonsamt sätt. Domare måste kunna anlita expertis från andra områden.

Vi kan inte acceptera att hemmet är ett otryggt ställe för någon. Bekämpningen av våld i familjen har inte fått tillräckliga resurser. Forskningen på området behöver permanent finansiering för utbildning och utvecklingsarbete.

Finland fick sin första barnombudsman 2005. Ombudsmannen gör ett viktigt jobb i att uppmärksamma barns ställning i samhället. För att kunna fullfölja sitt uppdrag bör barnombudsmannens resurser successivt ökas för att uppnå en nordisk nivå. Barnombudsmannens oberoende ställning bör tryggas

Medieutbudet ökar explosionsartat. Internet ställer nya krav på föräldrar och lärare. Det är ändå varken möjligt eller önskvärt att ständigt övervaka barn. Det här ställer särskilda krav på dem som producerar medias innehåll.

Sfp anser att:

skilsmässoprocesser och andra myndighetsprocesser som gäller barnens vardag bör behandlas som brådskande ärenden.

man bör grunda ett eget center för bekämpning av familjevåld enligt norsk modell. I första hand skall de utspridda tjänsterna sammanföras till en instans.

barnombudsmannens resurser bör ökas

hemmet och skolan bör fostra barnen till kritisk medie- och reklamkonsumtion

medlen för barn- och ungdomspsykiatri samt elevvårdsteamerna bör ökas.